

Bazaj Terminoj en Internacia Komerco

John Huang

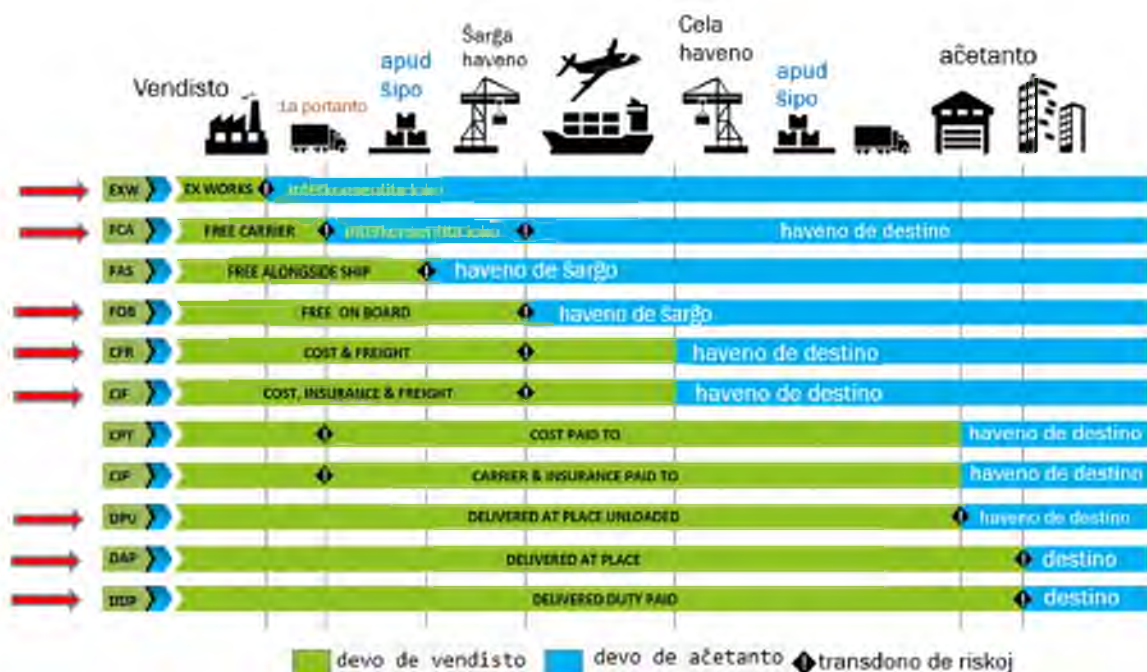
Prezidanto de IKEF Nordameriko

Naskita en 1964 en Ĉinio, John Huang studis nuklean fizikon ĉe la ĉina universitato NUDT kaj diplomiĝis en 1985. Poste li laboris kiel esploristo kaj publikigis kelkajn librojn pri scienca esploro kaj edukado. En 1984 li eklernis Esperanton. En 1993 li debutis en internacia komercado, poste li fondis la kompanion Bela Ajlo (Pretty Garlic) kaj akiris mondan reputacion en sia kampo. Liaj komercaj sukcesoj estis priskribitaj de Wall Street Journal, Fortune kaj adoptitaj kiel studa kazo en la lernolibro pri Internacia Komerco de usonaj universitatoj. En 2006 li kaj sia familio migris al Kanado. Li estas membro de UEA, KEA kaj prezidanto de IKEF Nord-Ameriko. Li estas la oficiala fotisto de UK 2022 en Montrealo.

Internacia komerco (International Trade) estas la interŝanĝo de varoj (kargoj) kaj servoj inter landoj. La bazaj terminoj de internacia komerco enhavas gravan parton nomitan Inkotermoj. Inkotermoj, aŭ Internaciaj komercaj terminoj, estas aro de 11 reguloj eldonita de Internacia Komerca Ĉambro (ICC), kiuj difinas la respondecojn de vendistoj kaj aĉetantoj. Ĝi specifikas, kiu respondecas pri pagado kaj administrado de la sendo, asekuro, dokumentaro, dogansenigo kaj aliaj loĝistikaj agadoj. En ĉi tiu artikolo ni diskutas 8 ofte uzatajn terminojn.

1. EXW (Ekde fabriko, Ex Works): La vendisto devas havi la varojn pretaj por kolekti ĉe sia fabriko aŭ magazeno. La aĉetanto respondecas pri ĉiuj postaj kostoj kaj riskoj, inkluzive de ĉiuj eksportaj proceduroj, komencante kun ŝarĝado de la varoj sur transporta veturilo ĉe la loko de la vendisto.

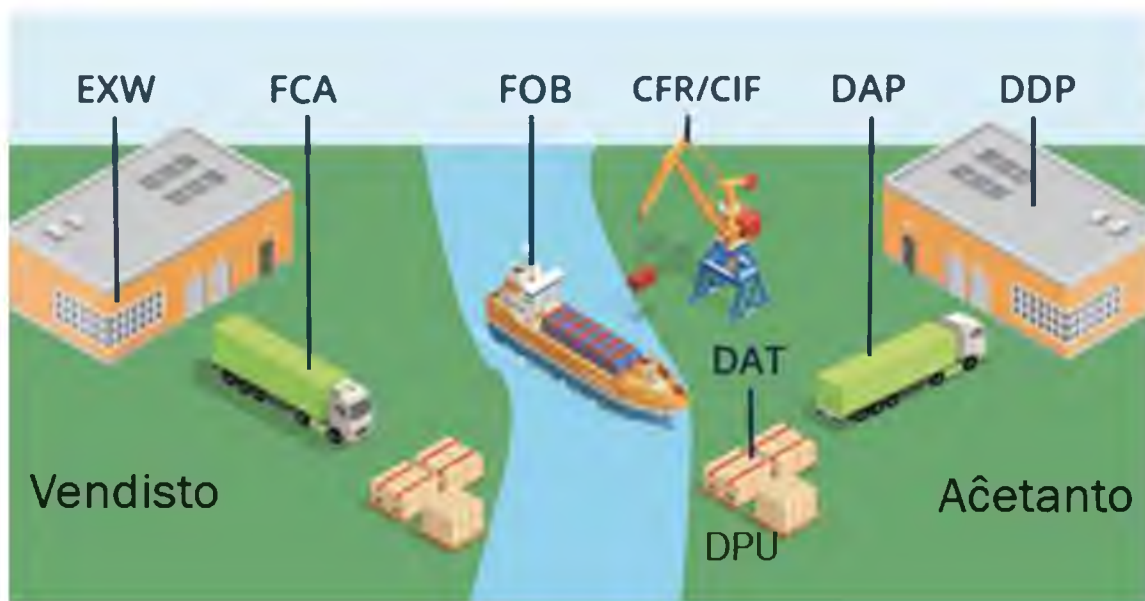
Punkto de livero kaj transdono de riskoj

2. FCA (Fri Transportisto, Free Carrier): La vendisto deklaras la varojn ĉe dogano por eksporto kaj liveras ilin al la respondeca transportisto specifita de la aĉetanto (ekz. ekspedisto, shipper) por preni varojn ĉe la vendoloko.

3. FOB (Fri surŝipe, free on board): Fri surŝipe, aŭ FOB, signifas ke la vendisto respondecas pri ŝarĝo de la aĉetita kargo sur la ŝipo, kaj ĉiuj kostoj asociitaj. La punkto, kiam la varoj estas sekuraj sur la ŝipo, la risko transiĝas al la aĉetanto, kiu prenas la respondecon de la resto de la transporto. Plejofte, FOB signifas FOB-originon aŭ ekspedan punkton (FOB shipping point). Ekzemple, FOB Qingdao.

4. FOB-celloko (FOB destination): En iuj landoj oni uzas la terminon "FOB-celloko". Ĝi signifas, ke la vendisto konservas la riskon de perdo ĝis la varoj atingas la aĉetanton. Se ĝi estas "FOB-celloko, ŝarĝo kolektas (freight collect)", la vendisto respondecas pri la varoj ĝis ili estas liveritaj, kaj la aĉetanto respondecas pri ŝarĝoj. Se ĝi estas "FOB-celloko, ŝarĝo antaŭpagita (freight prepaid)", la vendisto respondecas pri varoj ĝis liverado kaj la vendisto respondecas pri la frajtokostoj.

5. CFR (Kosto kaj Frajto. Cost and Freight): Vendisto eksportas la varojn kaj liveras ilin kiam ili estas sur la ŝipo ĉe la haveno de sendo. Vendisto portas la koston de ŝarĝo al la nomita haveno de celloko. Aĉetanto supozas ĉiujn riskojn por la varoj de la tempo kiam la varoj estis liveritaj sur la ŝipo ĉe la haveno de sendo.

- **6. CIF(Kosto, Asekuro, Frajto. Cost, Insurance and Freight):** CIF respondas al CFR, sed la vendisto devas ankaŭ pagi por transporta asekuro por transporto surmara. Se io okazas al la kargo antaŭ atingi la havenon de malŝarĝo, la asekuro kovros la perdon. La aĉetanto respondecas pri ĉiuj kostoj asociitaj kun malŝarĝado de la varoj ĉe la celloka haveno kaj deklarado de varoj por importado ĉe la dogano. Risko pasas de vendisto al aĉetanto post kiam la varoj estas sur la ŝipo ĉe la haveno de sendo.
- **7. DPU (Liverita ĉe Loko Malŝarĝita , Delivered at Place Unloaded):** Riskoj estas transdonitaj de vendisto al aĉetanto kiam la varoj estas malŝarĝitaj. Ĉi tiu estas la nura regulo, kiu postulas, ke la vendisto malŝarĝu la varojn por plenumi la transdonon. La aĉetanto respondecas pri importado kaj ajnaj aplikeblaj lokaj impostoj aŭ importaj impostoj.
- **8. DAP(Liverita ĉe Loko, Delivered at Place):** La vendisto respondecas pri dogana deklarado de la varoj por eksporto kaj portas ĉiujn riskojn kaj kostojn asociitajn kun liverado de la varoj al la interkonsentita celloko ne malŝarĝita. La aĉetanto respondecas pri ĉiuj kostoj kaj riskoj asociitaj kun malŝarĝo de la varoj kaj deklarado de dogano por importi la varojn en la landon de celo. Notu: DPU estas la sola Inkotermo en kiu la varoj estas liveritaj malŝarĝitaj ĉe la celloko. En DAP la varoj estas liveritaj pretaj por malŝarĝo.
- **9. DDP (Liverita doganimposto pagita, Delivered Duty Paid):** Por DDP ekspedado, la vendisto aranĝas la tutan sendon, inkluzive de importdogano.

Jen mi resumu la Inkotermojn al listo sube. La malsamaj koloroj indikas la punktojn de livero kaj transdono de riskoj.

Inkotermoj 2020	EXW	FCA	FAS	FOB	CPT	CFR	CIF	CIP	DPU	DAP	DDP
Ŝargado ĉe origino	A	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
Eksportdogana deklaro	A	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
Transportado al haveno de eksporto	A	A/V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
Malŝarĝo de kamiono en haveno de eksporto	A	A	V	V	V	V	V	V	V	V	V
Ŝargado sur ŝipo/aviadilo en eksporthaveno	A	A	A	V	V	V	V	V	V	V	V
Transporto (mara/aera) al haveno de importo	A	A	A	A	V	V	V	V	V	V	V
Asekuro	A	A	A	A	A	A	V	V	V	V	V
Malŝarĝo en haveno de importo	A	A	A	A	A/V	A	A	A/V	V	V	V
Ŝargado sur kamiono en haveno de importo	A	A	A	A	A/V	A	A	A/V	V	V	V
Transporto al loko de celloko	A	A	A	A	V	A	A	V	V	V	V
Importi doganan deklaro	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	V
Importa impostoj	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	V
Malŝarĝo ĉe celloko	A	A	A	A	A	A	A	A	V	A	A

Notu: A=Aĉetanto; V=Vendisto

La ĉefaj diferencoj inter Inkotermoj 2020 kaj Inkotermoj 2010 estas: La DAT-regulo (Delivered At Terminal) estis renomita DPU (Delivered at Place Unloaded). Ĝi signifas, ke livero povas okazi ie ajn, kaj ne nur ĉe transporta "terminalo". Inkotermoj 2000 enhavis 13 Regulojn, kiuj estis reduktitaj al 11 esprimoj en Inkotermoj 2010. DAP (Liverita ĉe Loko) anstataŭigas DAF, DES, DEQ kaj DDU.

